

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 154/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 58Tp/17/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods.1 ústavy a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Mestského súdu Bratislava I (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 58Tp/17/2023 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Žiada tiež prikázať mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, priznať primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom. Písomným doplnením z 19. februára 2025 sťažovateľka rozšírila pôvodný petit svojej ústavnej sťažnosti, domáha sa vyslovenia porušenia práva vlastníť majetok podľa čl. 17

ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a zvýšila aj sumu ňou požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia na 1500 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako advokátka bola opatrením Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 58Tp/17/2023 zo 4. septembra 2023 ustanovená ako obhajkyňa *ex offio* obvinenému v zmysle § 40 ods. 1 Trestného poriadku. Podala mestskému súdu 16. júla 2024 návrh „*Vyčíslenie náhrady trov konania a náhrady trov právneho zastúpenia*“, ktorým žiadala o priznanie náhrady trov konania a právneho zastúpenia v sume 492,99 eur v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Sťažovateľka tvrdí, že mestský súd po dobu 6 mesiacov od podania návrhu o priznaní odmeny ustanovenej obhajkyňi nerozhodol a ani nerealizoval prevod finančných prostriedkov na jej účet. Postup mestského súdu je podľa sťažovateľky v rozpore s § 533 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého má orgán činný v trestnom konaní rozhodnúť o takomto návrhu obhajcu do 30 dní od jeho podania. Opakovane zdôrazňuje, že do dňa podania ústavnej sťažnosti nedisponuje žiadnym súdnym rozhodnutím o priznaní odmeny a nedisponuje ani žiadnymi finančnými prostriedkami za poskytovanie právnych služieb, čím dochádza okrem iného k porušeniu jej práva vlastniť a pokojne užívať majetok.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Poukazujúc na početnú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva k problematike zbytočných prietáhov v súdnom konaní, sťažovateľka zdôrazňuje, že „*neefektívnym, nesústredeným, nehospodárnym a zdĺhavým postupom*“ mestského súdu (ktorý bližšie nešpecifikuje, pozn.), resp. jeho absolútnou nečinnosťou dochádza nielen k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ale aj k „*odňatiu*“ práva na súdnu ochranu, ako aj práva pokojne užívať svoj majetok (finančné prostriedky), nakladať s ním či inak disponovať.

4. K zložitosti veci sťažovateľka uvádza, že vo veci rozhodovania o trovách konania ide o „*podružnú*“ agendu súdov charakterizovanú právnou a faktickou nenáročnosťou, v ktorej má súd konať rýchlo, bezproblémovo a bez zbytočných prietáhov. Neprimeraná dĺžka napadnutého konania nie je vyvolaná správaním sťažovateľky, ktorá vynaložila potrebnú súčinnosť, vyčíslila náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia a poskytla mestskému súdu podklady potrebné k rozhodnutiu. Mestský súd má rozhodovanie plne vo svojej dispozícii, a preto aj neprimerané prietahy v konaní a predlžovanie právnej neistoty sťažovateľky ide výlučne na ťarchu konajúceho súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka existencie zbytočných prietáhov, ako aj námietka porušenia majetkových práv a práva na spravodlivé súdne konanie postupom mestského súdu v napadnutom konaní.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval za vhodné požiadať mestský súd k vyjadreniu sa k jej obsahu (§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde). Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/40/2025 z 3. februára 2025 uviedol, že sťažovateľka bola v prípravnom konaní tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 58Tp/17/2023 4. septembra 2023 ustanovená za obhajkyňu v zmysle § 40 ods. 2 Trestného poriadku obvinenému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], a to vzhľadom na jeho vzatie do väzby. Následne v tejto väzobnej veci 23. januára 2024 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „okresná prokuratúra“) obžalobu, ktorej bola pridelená spisová značka 54T/5/2024, pričom v tejto veci v konaní pred súdom už vykonával obhajobu [REDAKOVANÉ], advokát so sídlom advokátskej kancelárie [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľka zaslala vyúčtovanie trov obhajoby 16. júla 2024 k sp. zn. 58Tp/17/2023. Podľa názoru predsedu mestského súdu v prejedávanej veci nastala jednoznačná chyba zo strany sťažovateľky, ktorej obhajoba skončila ešte v samotnom prípravnom konaní, a preto svoje vyúčtovanie mala zaslať orgánom činným v trestnom konaní, t. j. buď Úradu hraničnej a cudzineckej polície, alebo vo veci príslušnej prokuratúre, a to ihneď po skončení jej obhajoby, a nie po vyše šiestich mesiacoch od skončenia právneho zastupovania obvineného. V závere dodal, že súd nepoučuje obhajcov o znení právnych predpisov, keďže sa z povahy ich profesijnej činnosti predpokladá, že s ich obsahom sú uzrozmenejší.

7.1. Mestský súd ďalej poukázal na to, že súd v prípravnom konaní nemá právomoc konať o návrhu na priznanie odmeny obhajcu za právne zastúpenie podľa § 553 ods. 2 Trestného poriadku, a preto navrhol, aby ústavnej sťažnosti nebolo vyhovené. Predseda mestského súdu tiež konštatoval, že konanie sťažovateľky voči tunajšiemu súdu je buď šikanózne, alebo spôsobované právnou nevedomosťou sťažovateľky, ktorá sa prejavila aj v nesprávnom výpočte uplatnenej náhrady trov konania pred ústavným súdom (s poukazom na petit ústavnej sťažnosti a výšku uplatnenej DPH, pozn.). Vo vzťahu k právnenému zástupcovi sťažovateľky tiež uviedol, že nielen táto ústavná sťažnosť, ale aj predošlé ústavné sťažnosti (napr. II. ÚS 617/2024) podané zo strany advokátskej kancelárie URBAN & PARTNERS s.r.o., Červeňova 15, Bratislava, sú právne nezdôvodniteľné, nekorektné a pre tunajší súd až priam zarážajúce.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom mestského súdu v napadnutom konaní:

8. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv

nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, IV. ÚS 173/2021) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

9. Článok 6 ods. 1 dohovoru možno aplikovať aj na rozhodovanie o trovách konania za predpokladu, že predmetom konania bolo rozhodovanie o občianskych právach a záväzkoch alebo o oprávnenosti trestného obvinenia (porovnaj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Robins proti Spojenému kráľovstvu z 23. 9. 1997, Beer proti Rakúsku zo 6. 2. 2001, porovnaj tiež Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 604.). Obdobne aj ústavný súd uviedol, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (m. m. IV. ÚS 604/2018). Aj na konanie o trovách konania sa takto vzťahujú garancie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. z čl. 48 ods. 2 ústavy, t. j. povinnosť súdu rozhodnúť o trovách konania v primeranej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov.

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti, ako aj vyjadrenia mestského súdu je nespornou skutočnosť, že sťažovateľka bola opatrením mestského súdu sp. zn. 58Tp/17/2023 zo 4. septembra 2023 ustanovená za obhajkyňu „*ex officio*“, v zmysle § 40 ods. 2 Trestného poriadku obvinenému [REDACTED], [REDACTED] v [REDACTED], trvale bytom [REDACTED], z dôvodu jeho väzobného stíhania. Tým jej voči štátu vznikol nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom (§ 553 ods. 2 Trestného poriadku). Prípravné konanie, počas ktorého sťažovateľka vykonávala obhajobu obvineného, sa skončilo podaním obžaloby okresnou prokuratúrou na mestskom súde 21. januára 2024. Podaním zo 16. júla 2024 adresovaným mestskému súdu sťažovateľka vyčíslila náhradu trov trestného konania z titulu povinnej obhajoby na sumu 492,99 eur, o ktorej mestský súd do času podania ústavnej sťažnosti nerozhodol, avšak bolo to z dôvodu, že sťažovateľka si svoj nárok uplatnila na vecne nepríslušnom orgáne, ktorým bol/mal byť orgán činný v trestnom konaní, a nie okresný súd, keďže k ukončeniu jej zastupovania došlo v prípravnom konaní, a nie v konaní pred súdom. Táto skutočnosť explicitne vyplýva zo zákonnej dikcie druhej vety § 553 ods. 3 Trestného poriadku: „rozhodne na návrh obhajcu orgán činný v trestnom konaní alebo súd po ukončení zastupovania.“ Alternatíva orgánu príslušného na rozhodnutie tu nie je daná na výber obhajcu, ale závisí od časového momentu ukončenia zastupovania. Ak došlo k ukončeniu zastupovania obhajcom v čase, keď sa vec nachádzala v prípravnom konaní, mala si sťažovateľka uplatniť svoj nárok na náhradu trov obhajoby u orgánu prípravného konania (m. m. IV. ÚS 63/2020).

11. Sťažovateľka tak pri podaní návrhu na priznanie odmeny obhajcu nepostupovala v súlade so všeobecne uznávanou zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, podľa ktorej právo patrí bdelym, teda tým, ktorí svoje práva uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Uvedená nedbanlivosť na strane sťažovateľky sa javí ešte výraznejšia vzhľadom na to, že táto je sama advokátkou a v konaní pred ústavným súdom je zastúpená právnym zástupcom, čo objektívne nabáda k naplneniu požiadavky znalosti práva.

12. Vychádzajúc z predchádzajúcich zistení, ústavný súd uzatvára, že sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti namieta existenciu zbytočných prieťahov v postupe orgánu verejnej moci, hoci o jej nároku mal v prvom rade rozhodnúť príslušný orgán činný v trestnom konaní po ukončení zastupovania, keď sama sťažovateľka podala svoj návrh na priznanie trov šesť mesiacov

od ukončenia zastupovania, navyše na súde, ktorý o ňom v danom prípade nerozhoduje. Táto okolnosť vylučuje existenciu zbytočných prietáhov, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok a práva na pokojné užívanie majetku a základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie postupom mestského súdu v napadnutom konaní:

13. Porušenie majetkových práv a práv na spravodlivý súdny proces sťažovateľka odôvodňuje nečinnosťou mestského súdu v napadnutom konaní a neprímeranou dĺžkou rozhodovania o návrhu na priznanie odmeny ustanoveného obhajcu v trestnom konaní, resp. nepoukázania finančných prostriedkov (predpokladanej priznanej odmeny) na účet sťažovateľky.

14. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 17 ods. 1 charty a práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že o prípadnom porušení označených práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Táto súvzťažnosť vyplýva z previazanosti posúdenia ústavnej udržateľnosti postupu všeobecného súdu v napadnutom konaní s predmetom jeho rozhodovania, ktorým je majetkové právo.

15. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom mestského súdu v napadnutom a porušením základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzala do úvahy ani príčinná súvislosť s namietaným porušením základných práv sťažovateľky zaručených v čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 17 ods. 1 charty a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a vzhľadom na to ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. K vysloveniu porušenia základného práva súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy a obdobne práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods.1 dohovoru, v ktorých obsahu niet zásadných odlišností, môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné prietahy, ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti – *denegatio iustitiae* (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*).

17. S ohľadom na závery ústavného súdu prezentované v bodoch 10 až 12 odôvodnenia tohto uznesenia nie je možné vo vzťahu k postupu mestského súdu v napadnutom konaní vyvodiť záver o porušení označených práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny či čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti namietaného prejednávania veci v primeranej lehote, a teda v konečnom dôsledku ani záver o tom, že sťažovateľke bolo odňaté právo na súdnu ochranu či spravodlivé súdne konanie. Preto bolo potrebné pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok rozhodovanie o jej ďalších procesných návrhoch stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

19. Nad rámec uvedeného ústavný súd nemôže nedodať, že ani množstvo namietaného porušenia práv podľa viacerých článkov ústavy, listiny či dohovoru ani neustále „doplňanie“ ústavnej sťažnosti, ktoré okrem navrhovania sumy finančného zadosťučinenia nemá nijakú vypovedaciu hodnotu, nijako nenásobí ani nezvyšuje argumentačnú silu ústavnej sťažnosti, ktorej by skôr prospelo, aby jej dôvodom bola venovaná väčšia pozornosť a odborná starostlivosť (§ 123 zákona o ústavnom súde v kontexte § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu